

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 3 lutego 2023 r.

Poz. 680

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR NK-II.4131.41.2023.ES WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 3 lutego 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXI/211/2022 Rady Gminy Puńsk z dnia 29 grudnia 2022 r. zmieniającej uchwałę w sprawie podziału Gminy Puńsk na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych.

UZASADNIENIE

W dniu 29 grudnia 2022 r. Rada Gminy Puńsk podjęła uchwałę Nr XXXI/211/2022 zmieniającą uchwałę w sprawie podziału Gminy Puńsk na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych.

Mocą tego aktu, organ stanowiący Gminy wprowadził zmiany w załączniku do uchwały Nr XXIX/201/2018 Rady Gminy Puńsk z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Puńsk na okręgi wyborcze, ustalenie ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym podziału Gminy Kobylanka na okręgi wyborcze, zmieniając zapis nazwy miejscowości z „Puńsk wieś” na „Puńsk nr 1 – 27”.

Uchwała Nr XXXI/211/2022 wpłynęła do organu nadzoru w dniu 5 stycznia 2023 r. W toku badania jej legalności stwierdzono, że w stopniu istotnym narusza ona obowiązujący porządek prawny. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia.

Jako materialnoprawną podstawę podjęcia przedmiotowej uchwały Rada Gminy Puńsk wskazała m.in. art. 419 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 z późn. zm.). Zgodnie z art. 419 Kodeksu wyborczego:

§ 1. Podział gminy na okręgi wyborcze jest stały, z zastrzeżeniem art. 421.

§ 2. Podział na okręgi wyborcze, ich granice i numery oraz liczbę radnych wybieranych w każdym okręgu ustala komisarz wyborczy według jednolitej normy przedstawicielstwa obliczonej przez podzielenie liczby mieszkańców gminy przez liczbę radnych wybieranych do danej rady, z uwzględnieniem art. 417 i następujących zasad:

- 1) ułamki liczby mandatów wybieranych w okręgu wyborczym równe lub większe od 1/2, jakie wynikają z zastosowania normy przedstawicielstwa, zaokrągla się w górę do liczby całkowitej;
- 2) jeżeli w wyniku postępowania, o którym mowa w pkt 1, liczba radnych wybieranych w okręgach przewyższa liczby wynikające z art. 373 i art. 418 § 2, mandaty nadwyżkowe odejmuje się w tych okręgach

wyborczych, w których norma przedstawicielstwa jest najmniejsza; w przypadku gdy liczba mandatów jest mniejsza od wynikającej z art. 373 i art. 418 § 2, dodatkowe mandaty przydziela się tym okręgom wyborczym, w których norma przedstawicielstwa jest największa.

§ 3. Przepisy § 2 stosuje się odpowiednio do podziału na okręgi wyborcze gminy liczącej do 20 000 mieszkańców.

§ 4. Postanowienie komisarza wyborczego w sprawie okręgów wyborczych ogłasza się w wojewódzkim dzienniku urzędowym oraz podaje się do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty. Jeden egzemplarz postanowienia przekazuje się niezwłocznie wojewodzie, Państwowej Komisji Wyborczej, radzie gminy objętej podziałem, o którym mowa w art. 419. Z przywołanych unormowań wynika jednoznacznie, że do podziału gminy na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w danym okręgu wyborczym, jak również do dokonania zmian w powyższym zakresie, uprawniony jest komisarz wyborczy, nie zaś rada gminy. Kompetencja ta przyznana została komisarzowi wyborczemu na mocy art. 5 pkt 109 lit. a w zw. z art. 19 pkt 1 ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych z dniem 1 stycznia 2019 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 130).

Rada Gminy Puńsk, podejmując przedmiotową uchwałę, działała zatem bez podstawy prawnej, gdyż w obecnym porządku żaden przepis nie przyznaje kompetencji organom stanowiącym gminy do dokonywania podziału gminy na okręgi.

Od dnia 1 stycznia 2019 r. kompetencje w kwestii podziału gminy na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w danym okręgu wyborczym posiada wyłącznie Komisarz Wyborczy, zaś Rada Gminy nie jest prawnie umocowana do stanowienia w tym przedmiocie.

W świetle przedstawionej argumentacji, uznać trzeba, że w obowiązującym stanie prawnym organ stanowiący gminy nie jest uprawniony do dokonywania jakichkolwiek zmian w podziale gminy na okręgi wyborcze, granicach i numerach tych okręgów oraz w liczbie radnych w nich wybieranych, a dokonując tego uchwałą Nr XXXI/211/2022 Rada Gminy Puńsk działała bez podstawy prawnej, co stanowi rażące naruszenie prawa.

Należy wskazać, że organy administracji publicznej, zgodnie z wyrażoną w art. 7 Konstytucji zasadą legalności, działają na podstawie i w granicach prawa. Z zasady tej wynika w szczególności zakaz domniemania kompetencji organu władzy publicznej - wszelkie działania władzy publicznej winny opierać się na wyraźnie określonej normie kompetencyjnej (wyrok W SA w Gliwicach z 4 listopada 2014 r., sygn. IV SA/Gl 611/14). Wyrażona we wskazanym przepisie Konstytucji zasada oznacza, że organ, w tym także organ stanowiący gminy, wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia.

Dodatkowo warto wskazać na tytuł przedmiotowej uchwały, z którego wynika, iż jest to uchwała w sprawie obwodów głosowania, natomiast z treści uchwały i podstawy prawnej wynika, że uchwała dotyczy nie obwodów głosowania lecz okręgów wyborczych. Jednak zgodnie z art. 12 ust. 2 Kodeksu Wyborczego, podziału gminy na stałe obwody głosowania również dokonuje Komisarz Wyborczy.

W tej sytuacji, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXXI/211/2022 Rady Gminy Puńsk z dnia 29 grudnia 2022 r. zmieniającej uchwałę w sprawie podziału Gminy Puńsk na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

POUCZENIE

Stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Kierownik Zespołu Radców Prawnych
Urszula Dunaj